

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg och utsökningslagen samt av vissa lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att de stadganden i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg som gäller begränsning av försäljningen av utmätt egendom samt förbud mot och avbrytande av verkställighet skall ändras. I propositionen föreslås dessutom vissa ändringar i utsökningslagen, lagen om utsökningsväsendet och lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland.

De föreslagna ändringarna av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg beror på revideringen av stadgandena om ändrings sökande i beskattningslagen och lagen angående omsättningsskatt. Enligt den gällande lagen får en gäldenärs fastighet och med denna jämförbar egendom inte säljas i utsökningsväg för betalning av skatt enligt beskattningslagen, om gäldenären inom en utsatt tid som är rätt kort har sökt ändring eller yrkat rättelse i beskattningen. Den tidpunkt då denna tid börjar har knutits till den tidpunkt då tiden för anförande av besvär över prövningsnämndens beslut på skatteanmärkning börjar löpa. Eftersom definitionen av när besvärstiden börjar har strukits ur beskattningslagen, föreslås som en förutsättning för att försäljningsbegränsningarna skall förbli i kraft att ändring söks inom en viss tid som räknas från skattens förfallodag. Samtidigt föreslås det att försäljningsbegränsningarna utvidgas till att omfatta också andra skatter än sådana som fastställts i den ordinarie beskattningen. Eftersom besvärstiden enligt lagen angående omsättningsskatt har förlängts från 30 dagar till tre år, föreslås det stadgat att de försäljningsbegränsningar som gäller skatter enligt beskattningslagen också skall gälla om-

sättningsskatter. Det föreslås också att de myndigheter som behandlar rättelse av beskattning skall få ökade möjligheter att förbjuda eller avbryta utsökning av skatter.

Avsikten är att ändra tjänstebenämningen exekutionsbiträde till biträdande utmätningsman, vilket bättre än nu beskriver denna tjänstemans befogenheter och uppgifterna enligt utsökningslagen. Detta medför en ändring i utsökningslagen. Samtidigt föreslås det att ur utsökningslagen skall utgå de särskilda stadgandena om disciplin och tjänsteed i fråga om utmätningsmän och exekutionsbiträden, eftersom om detta stadgas allmänt i statstjänstemannalagen.

Avsikten är att vid verkställighet av domar och beslut ta i bruk ett datasystem för utsökningen, som baserar sig på automatisk databehandling. Därför föreslås att stadgandet om begärande av utmätning i utsökningslagen ändras, och till lagen föreslås fogat stadganden om avstående från indrivning av mindre återstående fordringar och från återbäring av mindre överbetalningar.

I anslutning till ändringen av tjänstebenämningen exekutionsbiträde föreslås också att lagen om utsökningsväsendet och lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland ändras. Samtidigt föreslås en sådan ändring av stadgandena om tjänstetyper i dessa lagar att de överensstämmer med statstjänstemannalagen.

De föreslagna lagändringarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	3. Ikraftträdande	11
1. Föreslagna ändringar	3	LAGTEXTER.....	12
1.1. Lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg	3	1. Lag om ändring av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg	12
1.2. Utsökningslagen	3	2. Lag om ändring av utsökningslagen	13
1.3. Lagen om utsökningsväsendet	4	3. Lag om ändring av lagen om utsöknings- väsendet	14
1.4. Lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland	4	4. Lag om ändring av lagen om landskaps- fogdeämbetet i landskapet Åland	15
2. Ärendets beredning	4	BILAGOR	16
3. Propositionens ekonomiska verkningar ..	4	1. Parallelltexter	16
DETALJMOTIVERING	5	Lag om ändring av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg	16
1. Motivering till lagförslagen	5	Lag om ändring av utsökningslagen	18
1.1. Lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg	5	Lag om ändring av lagen om utsöknings- väsendet	21
1.2. Utsökningslagen	7	Lag om ändring av lagen om landskaps- fogdeämbetet i landskapet Åland	23
1 kap. Om utsökningsmyndigheterna	7	2. Utkast till förordning om ändring av utsökningsförordningen	24
3 kap. Allmänna stadganden om verkställighet av domar och utslag	8	3. Utkast till förordning om ändring av förordningen om verkställighet av böte- straff	25
6 kap. Om redovisning och fördel- ning av vad till följd av ut- mätning influtit	10		
1.3. Lagen om utsökningsväsendet	10		
1.4. Lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland	10		
2. Närmare stadganden	11		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Föreslagna ändringar

1.1. Lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg

Enligt 6 § lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61), nedan skatteutsökningslagen, kan en skatt eller någon annan fordran indrivnas i utsökningsväg även om fastställandet eller debiteringen av fordran inte har vunnit laga kraft, om utsökningen inte förbjuds eller avbryts genom ett beslut av rättsmedelsinstansen. Fastigheter och egendom som kan jämföras med fastigheter får dock inte säljas innan fastställandet eller debiteringen av fordran har vunnit laga kraft.

Vid utsökning av sådana skatter och avgifter som nämns i beskattningslagen (482/58) tillämpas den ovan nämnda begränsningen i fråga om försäljning av fastigheter och egendom som kan jämföras med fastigheter, om ändring eller rättelse har sökts i den ordinarie beskattningen inom 60 dagar från den dag då prövningsnämndens meddelande om att besvärstiden börjar har offentliggjorts i enlighet med 93 § beskattningslagen. Detta specialarrangemang i fråga om skatter och avgifter enligt beskattningslagen behövs på grund av att tiderna för ändringssökande i beskattningslagen kännbart förlängdes genom en lagändring som trädde i kraft den 1 oktober 1982 (399/82).

Stadgandena om ändringssökande i beskattningslagen ändrades på nytt genom en lag av den 30 januari 1987 (74/87) bl.a. så att tidpunkten för när besvärstiden börjar inte längre offentliggörs. På grund av denna ändring har de stadgandena om försäljningsbegränsningar som tillämpas vid utsökning börjat lämna rum för tolkning så till vida, att det är oklart inom vilken tiden gäldenär skall söka ändring eller rättelse i sin beskattning för att förhindra att hans egendom säljs i utsökningsväg. Detta har försämrat gäldenärens rättsskydd. Den ovan nämnda tolkningsmöjligheten föreslås bli avlägsnad.

Också i lagen angående omsättningsskatt (532/63) har stadgandena om ändringssökande

ändrats genom en lag av den 23 december 1987 (1119/87) så att den normala besvärstiden har förlängts från 30 dagar till tre år. Även i den nya omsättningsskattelagen (559/91), som träder ikraft den 1 oktober 1991, är besvärstiden tre år. Den tid efter vilken beskattningen vinner laga kraft förlängs i motsvarande mån. På grund av ändringen behövs ett likadant specialarrangemang för försäljningsbegränsningar i fråga om omsättningsskatterna som det som gäller för skatter enligt beskattningslagen.

Försäljningsbegränsningarna i fråga om utsökning av skatt har ansetts kunna tillämpas på skatter enligt beskattningslagen endast då beskattningen har verkställts såsom ordinarie beskattning. Begränsningarna tillämpas däremot inte när beskattningen har verkställts såsom t.ex. efterbeskattning eller på nytt verkställd beskattning. För förbättrande av gäldenärens rättsskydd och förenhetligande av stadgandena om försäljningsbegränsning föreslås att begränsningarna skall utsträckas till att gälla också andra skatter än sådana som fastställts i den ordinarie beskattningen.

I samband med att ändring söks i beskattningen kan det enligt skatteutsökningslagens 9 § bestämmas att en utsökning skall förbjudas eller avbrytas. Systemet är dock inte utan luckor. Det finns t.ex. i lagen inget stadgande om att förbud mot eller avbrytande av utsökning kan förordnas i samband med behandlingen av en rättelse av debitering eller en rättelse som gäller förskottsutlägg eller omsättningssbeskattning. Lagen föreslås bli kompletterad till dessa delar.

1.2. Utsökningslagen

Enligt 1 kap. 2 § 3 mom. utsökningslagen biträds utmätningssmannen i ett utsökningsärende av en biträdande utmätningssman. Innehavarna av exekutionsbiträdesbefattningar är biträdande utmätningssmän. Denna tjänstebemärkning motsvarar inte befogenheterna och uppgifterna enligt utsökningslagen. Avsikten är att ändra tjänstebemärkningen exekutionsbiträde till biträdande utmätningssman. Denna änd-

ring föreslås bli gjord i paragrafen.

I 1 kap. 12 § 1 mom. utsökningslagen finns ett stadgande om överexekutorns (länsstyrelsen och magistraten) rätt att i disciplinär väg bestraffa en utmätningsman (länsman och stadsfogde) och ett exekutionsbiträde som lyder under honom. Eftersom i den nya statstjänstemannalagen (755/86) allmänt stadgas om disciplinen i fråga om tjänstemän, föreslås det särskilda stadgandet om disciplin i utsökningslagen utgå såsom onödigt.

I lagens 1 kap. 14 § stadgas om tjänsteleden för utmätningsmän och exekutionsbiträden. Eftersom i statstjänstemannalagen stadgas allmänt om tjänstemännens tjänsteed och -försäkringen, föreslås det att paragrafen upphävs såsom onödig.

I en del av utsökningsdistrikten används ett datasystem för utsökning som baserar sig på automatisk databehandling (ADB). Avsikten är att ta i bruk detta system också i ärenden som gäller verkställighet av domar och beslut. Därför föreslås att 3 kap. 21 § 2 mom. i utsökningslagen som gäller begäran om utmätning ändras så att utmätning kan begäras också med hjälp av ADB. Då ADB tas i bruk blir det också nödvändigt med stadganden om att det inte är nödvändigt att driva in alldeles små fordringar som återstår efter en delbetalning och att små överbetalningar inte behöver återbäras till betalaren. Dessa stadganden föreslås bli fogade till utsökningslagen.

1.3. Lagen om utsökningsväsendet

I 3 § lagen om utsökningsväsendet (866/84) stadgas endast för Helsingfors exekutionsverks del att verket också är verkställare av utslag i brottmål. Eftersom också de övriga stadsfogdeämbetena fungerar som myndigheter som verkställer utslag i brottmål, föreslås 3 § bli förtydligad till dessa delar.

Förteckningen över tjänstetyper i lagens 4 §

föreslås bli ändrad så att den motsvarar den i propositionen föreslagna ändringen av 1 kap. 2 § utsökningslagen och statstjänstemannalagen.

1.4. Lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland

Det föreslås att till 1 § lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland (898/79) görs samma tillägg gällande funktionen som myndighet som verkställer utslag i brottmål som till 3 § lagen om utsökningsväsendet.

Förteckningen över tjänstetyper i lagens 3 § föreslås bli ändrad på samma sätt som vad som föreslås ifråga om 4 § lagen om utsökningsväsendet.

Stadgandet om utnämmande av exekutionsbiträden i bisyssla i lagens 4 § har blivit onödigt på grund av statstjänstemannalagen, varför det föreslås bli upphävt.

2. Ärendets beredning

Propositionen har beretts vid justitieministeriet som tjänsteuppdrag. Den del av propositionen som gäller lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg baserar sig på ett förslag från finansministeriet.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

De ekonomiska verkningarna av de förslag som gäller 3 kap. 38 § och 6 kap. 25 § utsökningslagen och som berör olika fordringsägare och gäldenärer beräknas bli små på grund av att dessa fall är sällsynta och deras värde i hela landet är sammanlagt några tiotals tusen mark per år. Propositionen har inga andra ekonomiska verkningar.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg

6 §. Verkställighet i syfte attindriva skatter och offentliga avgifter slutförs enligt paragrafens 1 mom. i regel även om fastställandet eller debiteringen av en fordran inte har vunnit laga kraft, om inte gäldenären visar att betalningstiden har förlängts eller utsökning genom rättsmedelsinstansens beslut förbjuds eller avbryts. Undantag från denna huvudregel är dock fastigheter, anläggningar på annans mark, rätt att utbryta visst område samt sådana aktier i bostads- eller fastighetsaktiebolag som berättigar till besittning av en lägenhet som gäldenären använder som bostad. Dessa objekt får enligt 2 mom. säljas i utsökningsväg först då fastställandet eller debiteringen av en fordran har vunnit laga kraft.

Enligt paragrafens 3 mom. tillämpas vid utsökning av sådana skatter och avgifter som avses i beskattningslagen de begränsningar som enligt 2 mom. gäller vid försäljning av fastigheter och egendom som kan jämföras med fastigheter, om ändring i den ordinarie beskattningen har sökts genom skatteanmärkning hos prövningsnämnden eller genom besvär hos länsrätten, eller om skatterättelse har yrkats hos skattnämnden eller länsskattnämnden och besvaren eller rättelseyrkandet har anförts inom 60 dagar från den dag då prövningsnämndens meddelande om besvärstidens början har anslagits enligt 93 § beskattningslagen. Detta undantagsstadgande behövs därför att ändring i skatter och avgifter enligt beskattningslagen får sökas genom skattebesvär inom fem år från slutet av det år under vilket den ordinarie beskattningen verkställdes. Först där- efter vinner skatterna laga kraft.

Beskattningslagen ändrades 1987 så att den särskilda besvärstiden om 60 dagar i fråga om beslut som prövningsnämnden gett med anledning av skatteanmärkning slopades. Efter ändringen är besvärstiden för den skattskyldige i fråga om alla besvärssärenden som gäller skatter enligt beskattningslagen fem år, räknat från början av det år som följer på det under vilket den ordinarie beskattningen verkställdes. Utan hinder av detta kan dock över beslut som gäller

efterbeskattning, skatterättelse och beskattning som har verkställts på nytt besvär anföras inom 60 dagar efter den dag då den skattskyldige fick del av beslutet. Efter denna lagändring börjar besvärstiden i fråga om ordinarie slutlig skatt samtidigt i hela landet.

Eftersom förfarandet med offentliggörande av besvärstidens början blev överflödigt, slopades i 93 § 2 mom. beskattningslagen ett stadgande enligt vilket besvärstidens början i fråga om beslut med anledning av skatteanmärkning bestämdes enligt när prövningsnämndens meddelande om besvärstidens början offentliggjordes. I detta sammanhang ändrades dock inte 6 § 3 mom. lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg, trots att i det hänvisas till 93 § beskattningslagen. Detta har medfört ovisshet om hur försäljningsbegränsningarna i den aktuella paragrafens 2 mom. skall tillämpas i fråga om skatter och avgifter enligt beskattningslagen.

Av de ovan nämnda orsakerna föreslås paragrafens 3 mom. ändrat så att begränsningarna skall tillämpas, om skatteanmärkning som gäller den ordinarie slutliga skatten eller avgift har gjorts inom stadgad tid eller om skattebesvär eller rättelseyrkande har anförts inom 60 dagar från den dag då skatten eller avgiften förfallit till betalning. Rättelseyrkandet kunde gälla enbart skatterättelse såsom för närvarande, men även rättelse av debitering. Om skatten eller avgiften upp bärs i flera rater, räknas den utsatta tiden från förfallodagen för den första raten. Förfallodagen för den första raten är i fråga om ordinarie slutlig skatt den 10 december under beskattningsåret. Detta är både för den skattskyldige och för utsökningsmyndigheten ett entydigt och allmänt känt datum. Också efter den föreslagna tiden skall den skattskyldige kunna anföras besvär eller rättelseyrkande över sin beskattning under fem års tid, räknat från beskattningsårets slut, för att förhindra försäljning av sådan egendom som nämns i 2 mom. Samtidigt kan han begära att verkställigheten skall förbjudas eller avbrytas.

Det gällande 3 mom. har tolkats så att vid utsökning av skatter och avgifter enligt beskattningslagen tillämpas begränsningarna i 2 mom. endast på slutliga skatter och avgifter som fastställts i den ordinarie beskattningen när skatteanmärkning, skattebesvär eller rättelseyrkande i enlighet med 82 § beskattningsla-

gen anförts inom utsatt tid. Begränsningarna tillämpas däremot inte då beskattningen har verkställts såsom efterbeskattning eller såsom beskattning som har verkställts på nytt. Också beträffande dessa skatter och avgifter får ändring sökas eller rättelse yrkas inom fem år räknat från utgången av det år då den ordinarie beskattningen verkställdes. Utan hinder av den utsatta tiden har den skattskyldige dock rätt att söka ändring inom 60 dagar från den dag då han fått del av ett beslut som gäller beskattning.

För förbättrande av de skattskyldigas rättskydd och för förenhetligande av tillämpningen av stadgandet om försäljningsbegränsning föreslås 3 mom. ändrat också så, att begränsningarna i 2 mom. skall tillämpas också på andra skatter och avgifter än sådana som fastställts i den ordinarie beskattningen, dvs. även på skatter som fastställts vid efterbeskattningen eller vid beskattning som verkställts på nytt. Eftersom den skattskyldige i dessa fall i allmänhet redan ca två månader före förfallodagen underrättas om skatterna genom enskild delgivning, föreslås det att besvär eller rättelseyrkande som medför att begränsningen hålls i kraft skall anföras inom 30 dagar från förfallodagen för skatten. Om den skattskyldige försummar att söka ändring inom den föreslagna tiden, kan han dock få begränsningen att gälla genom att lämna in ändringsansökan efter denna tid och samtidigt begära att verkställigheten förbjuds eller avbryts.

Också i lagen angående omsättningsskatt har stadgandena om ändringssökande ändrats. Tidigare kunde en skattskyldig inom 30 dagar från det han fått del av beslutet hos omsättningsskatterätten anföras besvär över ett beslut av omsättningsskattebyrån som gällde omsättningsskatt som han på eget initiativ lämnat obetald. Lagen angående omsättningsskatt ändrades genom en lag som trädde i kraft vid ingången av 1989 så att den skattskyldiges normala besvärstid förlängdes till tre år räknat från utgången av räkenskapsperioden eller, om beslutet gäller flera räkenskapsperioder, från utgången av den sista av dem. Den skattskyldige har dock utan hinder av denna tid alltid besvär rätt i 60 dagar från det han fått del av ett beslut. I den nya omsättningsskattelagen, som träder i kraft den 1 oktober 1991, förblir besvärstiden densamma.

Efter ändringen blir verkställigheten i fråga om indrivning av debiterade omsättningsskat-

ter långsammare i sådana fall där slutförandet av verkställigheten förutsätter att en fastighet eller annan egendom som nämns i 2 mom. förvandlas i pengar. Försäljningen av utmätt egendom måste uppskjutas med besvärstiden om tre år också då den skattskyldige inte har för avsikt att överklaga beskattningen. Detta medför att dröjsmålspåföljderna hopar sig i onödan.

Av de ovan nämnda orsakerna föreslås i paragrafens 3 mom. stadgat att försäljningsbegränsningarna i 2 mom. skall tillämpas också på omsättningsskatten. Begränsningarna skall tillämpas på debiterade omsättningsskatter, om i beskattningen har sökts ändring genom skattebesvär eller rättelse yrkats inom 30 dagar från skattens förfallodag. Det är motiverat att denna tid är så kort, eftersom den skattskyldige skall betala omsättningsskatten självmant och debiteringen av omsättningsskatt beror på försummelse av den skattskyldige. Den skattskyldige har således kännedom om skatten långt före den egentliga debiteringen. En försummelse att iakttä ut den utsatta tiden leder inte heller i detta fall nödvändigtvis till att den utmätta egendomen säljs, eftersom gäldenären i samband med ändringsansökan som lämnas in efter att den utsatta tiden har gått ut kan begära att verkställigheten förbjuds eller avbryts.

Enligt paragrafens 4 mom. gäller försäljningsbegränsningarna tills beslutet med anledning av ändringssökande har vunnit laga kraft. I fråga om beslut som gäller skatterättelse gäller begränsningarna, om ändring har sökts i beslutet genom besvär inom 60 dagar från den dag då den skattskyldige har fått del av det. Att den som har begärt utsökning har sökt ändring hindrar inte att verkställigheten fullföljs.

Det föreslås stadgat att den särskilda tid om 60 dagar som utsatts i fråga om beslut som gäller skatterättelseyrkande också skall gälla beslut som prövningsnämnden har gett med anledning av skatteanmärkning, eftersom besvärsrätten i fråga om ett sådant beslut enligt beskattningenslagens 93 § inte längre är bunden till en särskild kort tidsfrist och besvär således kan anföras eller rättelse yrkas inom fem år, räknat från beskattningsårets slut, också då det gäller beskattningsfrågor som har avgjorts av prövningsnämnden. Prövningsnämndens beslut vinner i likhet med rättelsebeslut idag inte laga kraft eller rättskraft. I fråga om prövnings-

nämndens beslut räknas tiden om 60 dagar från den dag då beslutet har givits. Dessutom föreslås ordalydelsen bli ändrad så att ordet skatterättelse byts ut mot rättelse, eftersom stadgandet utom skatterättelse enligt 82 § beskattningsslagen också skall gälla rättelse av debitering enligt 82 a § beskattningsslagen och rättelse enligt lagen angående omsättningsskatt.

9 §. I paragrafens 1 mom. stadgas om myndigheternas rätt att i samband med ändringssökande som gäller fastställande eller debitering av en skatt eller avgift förbjuda utsökning av en fordran eller förordna att utsökning skall avbrytas. För förbättrande av de betalningsskyldigas rättsskydd föreslås myndigheternas rätt att förbjuda utsökning bli utvidgad. Enligt förslaget kan förordnande om förbud utfärdas vid handläggning av ordinarie besvär eller grundbesvär eller rättelseyrkande som gäller beskattning eller förskottsuppbörd. Förordnande om förbud skall således kunna meddelas i fråga om skatterättelse enligt 82 § beskattningsslagen och rättelse av debitering enligt 82 a § beskattningsslagen samt rättelse enligt 109 § lagen angående omsättningsskatt (559/91), 27 § lagen om förskottsuppbörd och 10 § 2 mom. lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (461/85).

I paragrafens 3 mom. stadgas om det förfarande som tillämpas när den betalningsskyldige i samband med utmätning av sin egendom anhåller om avbrytande av verkställighet. Ansökan om avbrytande skall göras skriftligen och riktas till utmätningssmannen. Till ansökan skall fogas en avskrift av utmätningssmannens samt ett intyg över att besvär rörande fastställt landet eller debiteringen av fordran eller skatterättelse som grundar sig på rättelseyrkande av gäldenären är anhängiga, eller besvärsskriften och de handlingar som ändringssökanden åberopar.

Tillämpningsområdet för ansökan om avbrytande föreslås utvidgat så, att ansökan alltid kan göras också på basis av ett sådant rättelseyrkande som gäller beskattning eller förskottsuppbörd och i fråga om vilket den handläggande myndigheten enligt det föreslagna 1 mom. kan förbjuda utsökning av fordran eller förordna att utsökning skall avbrytas. Liksom nu skall det förutsättas att rättelse är anhängig redan innan ansökan om avbrytande görs för att ansökan skall kunna grundas på rättelseförfarande. Om den betalningsskyldige

däremot anhängiggör sin ändringsansökan först i samband med ansökan om avbrytande genom att lämna in en fullföljdsskrift till utmätningssmannen, skall han anföra antingen ordinarie besvär eller grundbesvär.

10 §. I paragrafens 2 mom. stadgas om när ett förordnande om förbud mot eller avbrytande av utsökning är i kraft. Förordnandet är i kraft till dess besvären eller grundbesvären har avgjorts genom en laga-kraftvunnen dom, om inte besvärsinstansen bestämmer annorlunda. Ett förordnande som har getts i samband med skatterättelse gäller, om ändring har sökts i beslutet genom besvär inom den tid om 60 dagar från beslutets delfående som nämns i 6 § 4 mom. Då förordnande om förbud eller avbrytande enligt den föreslagna 9 § förutom i fråga om skatterättelse enligt beskattningsslagen skall kunna ges också i fråga om annat rättelseförfarande som gäller beskattning eller förskottsuppbörd, föreslås det att ordet skatterättelse också i 10 § 2 mom. byts ut mot ordet rättelse.

I paragrafens 4 mom. stadgas om de myndigheter som avgör ansökningar som gäller förbud mot och avbrytande av utsökning. Till momentet föreslås för tydlighetens skull bli fogat ett omnämmande om att skattebyrån eller länsskatteverket skall avgöra ansökan, om den hänför sig till en ansökan om rättelse som skall avgöras av skattebyrån eller länsskatteverket. Sådana fall är skatterättelse enligt beskattningsslagen, som avgörs av skattebyrån eller länsskatteverket, och rättelse av debitering, som verkställs av skattebyrån, samt rättelser som gäller debiterade omsättningsskatter, förskottsinnehållningar och arbetsgivares socialskyddsavgifter, som avgörs av länsskatteverket.

1.2. Utsökningslagen

1 kap. Om utsökningsmyndigheterna

2 §. I paragrafens 3 mom. stadgas om biträdande utmätningssmän, dvs. innehavare av exekutionsbiträdesbefattningar, som biträder utmätningssmännen i utsökningsärenden. Tjänstebestämmelsen exekutionsbiträde motsvarar inte befogenheterna och uppgifterna enligt utsökningslagen. Detta kan medföra förvirring och ovisshet bland parterna i utsökningen. Därför är avsikten att genom förordning ändra exekutionsbiträdestjänsterna till tjänster som

biträdande utmätningsman. Tjänstebenämningen biträdande utmätningsman motsvarar också bättre arbetets art och befogenheterna. Exekutionsbiträdena sköter i dag under utmätningsmannens ledning och tillsyn alla slags verkställighetsärenden och -förrättningar, med undantag närmast av endast sådana ärenden som i 1 kap. 4 § utsökningslagen har begränsats så att de enbart kan skötas av en utmätningsman. Därför föreslås att ur momentet skall utgå en mening enligt vilken innehavarna av exekutionsbiträdesbefattningar är biträdande utmätningsmän.

12 §. I paragrafens 1 mom. stadgas om överexekutorns skyldighet att övervaka utmätningsmännens och de biträdande utmätningsmännens tjänsteallganden. Om överexekutorn märker att en tjänsteman har gjort sig skyldig till ett fel eller en försummelse i ett utsökningssärende, har han rätt att ge denne en varning eller döma honom till böter eller skilja honom från tjänsteutövningen för högst tre månader. Överexekutorn kan också vidta åtgärder för att väcka åtal och då vid behov tills vidare avstänga personen i fråga från tjänsteutövningen.

Om det disciplinära förfarandet i fråga om statstjänstemän stadgas allmänt i 13 kap. statstjänstemannalagen. En tjänsteman som handlar mot sin tjänsteplikt eller försummar denna kan påföras disciplinstraff. Disciplinstraffen är skriftlig varning, skiljande från tjänsteutövning i minst en och högst sex månader samt avsättning. Disciplinstraff påförs av en tjänstemannanämnd, som särskilt inrättats vid ämbetsverken. Om inledande av disciplinärt förfarande beslutar, sedan en förberedande utredning har ägt rum, den utnämmande myndigheten, som också kan bestämma om avstängning från tjänsteutövning för den tid som det disciplinära förfarandet och de undersökningar som det förutsätter pågår.

Eftersom ett sådant särskilt disciplinärt förfarande som avses i utsökningslagen av de ovan nämnda orsakerna har blivit onödigt, föreslås ur paragrafens 1 mom. utgå det stadgande som gäller disciplinen i fråga om utmätningsmännen och exekutionsbiträdena. I momentet kvarstår ännu stadgandet om överexekutorns skyldighet att utöva tillsyn.

14 §. I paragrafen stadgas om utmätningsmännens och exekutionsbiträdenas skyldighet att avlägga tjänsteed innan de börjar sköta sin tjänst eller befattning. I 28 § 1 mom. statstjans-

temannalagen stadgas allmänt om den tjänsteed och -försäkran som skall avläggas av statstjänstemännen. Enligt momentet stadgas om detta särskilt genom förordning. Eftersom det särskilda stadgandet om tjänsteed i utsökningslagen således har blivit onödigt, föreslås paragrafen bli upphävd. Avsikten är att i förordningen om tjänsteed och tjänsteförsäkran samt domared och domarförsäkran (1183/87) göra ett tillägg som gäller utmätningsmän och biträdande utmätningsmän.

3 kap. *Allmänna stadganden om verkställighet av domar och utslag*

18 §. I paragrafen stadgas bl.a. om verkställighet av ett sådant beslut i ett utsökningssärende, genom vilket en utmätningsman eller en biträdande utmätningsman har dömts till skiljande från utövning av tjänsten. Eftersom överexekutor enligt den föreslagna ändringen i 1 kap. 12 § inte mera kan skilja en utmätningsman eller en biträdande utmätningsman från tjänsteutövning, föreslås att i paragrafen slopas ett omnämmande om verkställigheten av ett sådant beslut.

21 §. I paragrafens 2 mom. stadgas om sökande av utmätning. Verkställighet skall sökas skriftligen hos överexekutorn och hos en utmätningsman antingen muntligen eller skriftligen. Vid utsökning av skatter och avgifter samt böter och ersättningar som tilldömts staten kan utsökningsansökan till utmätningsmannen göras med hjälp av automatisk databehandling (ADB) i en del av utsökningsdistrikten. Beträffande förfarandet vid utsökning av dessa fordringar stadgas genom förordning.

Målet är att ta i bruk ett ADB-baserat datasystem för utsökning också vid verkställigheten av domar och beslut. Då kan den som söker utmätning sända de uppgifter som motsvarar utsökningsansökan med hjälp av ADB. Momentet föreslås därför ändrat så att verkställighet i fråga om domar och beslut antingen liksom i dag skall sökas muntligen eller skriftligen hos utmätningsmannen, eller också kan verkställighet sökas med hjälp av ADB på det sätt som stadgas genom förordning.

Avsikten är att till utsökningsförordningen foga ett stadgande (bilaga 2) enligt vilket justitieministeriet skilt för varje ämbetsverk kan besluta att utmätningsmännens och exekutionsbiträdenas bokföring av utsökningssärenden

skall ske med hjälp av ADB. Ministeriet skall separat bevilja varje sökande tillstånd att söka utmätning så att de uppgifter som behövs i utsökningsansökningen tillställs utmätningsmannen med hjälp av ADB. Sökanden skall dessutom sända in den lagenliga verkställighetshandlingen, t.ex. domen. Utmätningssmannen skall innan verkställigheten inleds se till att uppgifterna i ansökan och verkställighetshandlingen motsvarar varandra samt kontrollera de övriga förutsättningarna för verkställighet. Arrangemanget motsvarar vad som stadgas i 32 a § förordningen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg och i 71 a § förordningen om verkställighet av bötesstraff.

Enligt momentet skall verkställighet i fråga om ett sådant förvaltningsbeslut som nämns i 3 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten alltid sökas skriftligen hos utmätningsmannen, eftersom i ansökan skall uppges det stadgande som sökandens rätt att erhålla verkställighet i den ordning som stadgas i utsökningslagen grundar sig på. Till dessa delar föreslås momentet ändrat så att verkställighet i fråga om dessa beslut skall kunna sökas i samma ordning som annan verkställighet, dvs. muntligen, skriftligen eller med hjälp av ADB. I ansökan skall dock fortfarande uppges det stadgande som berättigar till verkställighet. Dessa ansökningar är i praktiken sällsynta.

38 §. I utsökningsförfarandet är det rätt vanligt att det också efter den betalning som är avsedd att vara slutbetalningen av en fordran ännu återstår ett mindre belopp att indriva. Detta beror oftast på att gäldenären betalar en räntebärande fordran med betalningsanmodan t.ex. en dag senare än den dag som i anmodan har antecknats som betalningsdag. Eftersom dröjsmålspåföljderna i anmodan har räknats till den uppgivna betalningsdagen, innebär också en obetydlig försening att den avsedda slutbetalningen blir för liten.

I dessa fall är de belopp som återstår att indriva så små att det varken är ändamålsenligt att använda utsökningsmyndigheternas arbetskraft till att driva in dem eller, med tanke på gäldenären, ens skäligen att göra detta. Då automatisk databehandling tas i bruk i allt flera utsökningsdistrikt framhävs detta problem ytterligare, eftersom små återstående fordringar inte längre kan lämnas oindrivna och betraktas som "räknefel".

I fråga om offentliga fordringar finns det särskilda stadganden enligt vilka mindre be-

lopp inte indrivs. Sådana stadganden finns i lagen om avstående från indrivning av särskilda smärre fordringar (266/50) finansministeriets beslut (426/50), 25 § lagen om skatteuppbörd och 21 § förordningen om skatteuppbörd (611/78) samt 20 a § lagen om verkställighet av bötesstraff (397/79) och 23 b § förordningen om verkställighet av bötesstraff (444/81). Dessa särskilda stadganden gäller endast vissa typer av fordringar.

Av de orsaker för vilka redogörs ovan föreslås att till 3 kap. fogas en ny 38 §. Enligt den får utmätningsmannen avstå från indrivningen av ett mindre belopp som återstår av en fordran efter delbetalning. Med delbetalning avses en betalning som gjorts antingen till utmätningsmannen eller direkt till sökanden efter att utsökningsansökan har inlämnats. Om gränsen för detta belopp stadgas genom förordning för att gränsen skall kunna ändras smidigt då penningvärdet öändras. Stadgandet gäller i princip alla slags fordringar. Utmätningssmannen fastställer att indrivningen har slutförts och antecknar utsökningsärendet som slutbehandlat. Av den som sökt utmätning upp bärs ingen utsökningsavgift, eftersom det inte är fråga om konstaterande av ett hinder för indrivningen.

Enligt stadgandet har utmätningsmannen rätt att avstå från att driva in en mindre återstående fordran. Gäldenären har däremot inte rätt att åberopa stadgandet. Utmätningssmannen kan således driva in också en mindre återstående fordran i sin helhet t.ex. i sådana fall då man redan på förhand vet att sökanden på nytt kommer att låta utsöka återstoden eller då det visar sig att gäldenären utnyttjar stadgandet till att försöka spara genom att fortlöpande betala sina skulder till ett för litet belopp.

Stadgandet hindrar inte sökanden från att begära indrivning av en hur liten fordran som helst genom utsökning. Om utmätningsmannen efter en delbetalning returnerar ett utsökningsärende till sökanden en aning "ofullständigt", kan sökanden, om han så önskar, på nytt låta utsöka sin återstående fordran. De flesta fordringsägarna kommer dock att avstå från indrivning av en liten återstod och avföra den från räkenskaperna, eftersom kostnaderna för indrivningen blir större än nyttan av en genomförd indrivning.

Den i förordning stadgade gränsen för när

en återstående fordran skall betraktas som en mindre fordran kunde vara 20 mk (bilaga 2).

6 kap. Om redovisning och fördelning av vad till följd av utmätning influtit

25 §. I utsökningsverksamheten måste man ibland ta emot mindre överbetalningar, som beror antingen på ett fel vid uträkningen av räntan som gäldenären eller utmätningsmannen har gjort eller på någon annan motsvarande orsak. Om detta belopp återbärs t.ex. per postgiro med ett utbetalningskort, medför detta ofta kostnader för den som erhåller återbäringen då han lyfter denna. Vid återbäring av små belopp kan kostnaderna för att lyfta pengarna vara större än det belopp som återbärs. Återbäringen av betalningar medför kostnader också för utsökningsförvaltningen. Därför föreslås att till 6 kap. fogas en ny 38 §, enligt vilken utmätningsmannen till betalaren inte behöver återställa en överbetalning som högst uppgår till det belopp om vilket stadgas genom förordning. Överbetalningen inkomstförs hos staten. Den i förordning stadgade gränsen för när en mindre överbetalning inte skall återbäras kunde vara 20 mk (bilaga 2). Beloppet är detsamma som det belopp om vilket stadgas i fråga om skatter i 21 § förordningen om skatteuppbörd och i fråga om böter och ersättningar som skall betalas till staten i 24 § förordningen om verkställighet av bötesstraff.

1.3. Lagen om utsökningsväsendet

3 §. I paragrafens 1 mom. stadgas om de lokala utsökningsmyndigheterna, dvs. stadsfogdeämbetet och länsman. Stadsfogdeämbete och verkställare av utslag i brottmål i Helsingfors stad är exekutionsverket. Eftersom också de andra stadsfogdeämbeten fungerar som verkställare av utslag i brottmål, föreslås momentet ändrat till dessa delar. I momentet kvarstår fortfarande hänvisningen till de särskilda stadganden som gäller landskapet Åland.

4 §. I paragrafen stadgas om tjänsterna och befattningarna vid stadsfogdeämbeten och länsmansdistrikten. Paragrafen föreslås bli ändrad så, att den överensstämmer med statstjänstemannalagen. Samtidigt föreslås mellanrubriken före paragrafen bli ändrad. Enligt statstjänstemannalagen behöver benämningarna på

tjänster och tjänstetyperna inte längre fastställas särskilt i en lag för varje ämbetsverk, utan benämningen på en tjänst och den grund enligt vilken lönen bestäms fastställs genom förordning då tjänsten inrättas. Skillnaden mellan tjänster och befattningar har slopats genom att de extraordinarie befattningarna har ändrats till tjänster. Det är inte längre nödvändigt att genom lag inrätta stadsfogdetjänsterna, som tjänster med grundlön. Enligt 6 § tjänstemannalagen inrättas tjänsterna genom förordning som tjänster med grundlön eller med avtalslön.

I paragrafens 1 mom. föreslås stadgat om tjänsterna som stadsfogde liksom i det gällande momentet.

I paragrafens 2 mom. föreslås stadgat om chefen för stadsfogdeämbetet. Stadgandet motsvarar i sak slutet av gällande 1 mom.

Det föreslås att i paragrafens 3 mom. tas in ett hänvisningsstadgande som motsvarar det nuvarande 2 mom., enligt vilket om tjänsterna som länsman och biträdande länsman stadgas särskilt. Om dem stadgas i polislagen (84/66) och polisförordningen (737/85).

I paragrafens 4 mom. föreslås stadgat att om de övriga tjänsterna vid stadsfogdeämbetet och om de motsvarande tjänsterna inom länsmansdistrikten stadgas genom förordning. Avsikten är att till förordningen om utsökningsväsendet (158/85) foga en förteckning över tjänstetyper som motsvarar de nuvarande 3 och 4 mom.

1.4. Lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland

1 §. Enligt paragrafen är lokal utsökningsmyndighet i landskapet Åland ett landskapsfogdeämbete, som är underställt justitieministeriet. Eftersom ämbetsverket också fungerar som den myndighet som verkställer utslag i brottmål, föreslås det att till paragrafen fogas ett tillägg som gäller detta.

2 §. I paragrafens 1 mom. stadgas att landskapsfogden är utmätningsman. Enligt momentet gäller angående landskapsfogden vad som stadgas om länsmannen i egenskap av utmätningsman. Vid den tidpunkt då lagen stiftades var denna definition av befogenheterna nödvändig, eftersom landskapsfogden på detta sätt fick befogenheter att verkställa försäljning av fastigheter och fartyg på exekutiv auktion. Då de olika utmätningsmännens befogenheter förenhetligades till dessa delar gen-

om en ändring (867/84) av utsökningslagen, är jämställandet med länsman inte längre nödvändigt. Den mening som gäller detta föreslås utgå ur momentet.

I paragrafens 2 mom. stadgas om exekutionsbiträden. Då tjänstebenämningen exekutionsbiträde ändras till biträdande utmättningsman, föreslås motsvarande ändring bli gjord i momentet.

Enligt paragrafens nuvarande 3 mom. tillämpas på landskapsfogden vad som på annat ställe stadgas om verkställare av utsökning, om inte annat följer av lagen eller en förordning som givits med stöd av den. Eftersom det varken finns några sådana undantagsstadganden eller något behov av sådana, föreslås det att stadgandet slopas såsom onödigt när paragrafen ändras.

3 §. I paragrafen stadgas om tjänsterna och befattningarna vid landskapsfogdeämbetet samt om chefen för ämbetsverket. Paragrafen föreslås bli ändrad så, att den motsvarar den föreslagna 4 § i lagen om utsökningsväsendet.

4 §. Enligt paragrafen kan ett exekutionsbiträde vid landskapsfogdeämbetet förordnas att sköta uppgiften såsom bisyssla. För uppgiften betalas då ett arvode som fastställs särskilt. Eftersom en tjänst enligt 6 § 2 mom. statstjänstemannalagen genom förordning kan inrättas också på deltid eller annars så att arbetsmäng-

den begränsas och således även som bisyssla, föreslås paragrafen bli upphävd såsom onödig.

2. Närmare stadganden

De utkast som har fogats till propositionen såsom bilaga 2 och 3 innehåller de ändringar som på grund av lagförslaget behövs i utsökningsförordningen och förordningen om verkställighet av bötesstraff. Propositionen förorsakar dessutom ändringar i förordningen om utsökningsväsendet, förordningen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland (160/85) samt förordningen om tjänsteed och tjänsteförsäkran samt domared och domarförsäkran (1183/87). Dessutom måste tjänsterna som exekutionsbiträde vid stadsfogdeämbetena, landskapsfogdeämbetet och länsmansdistrikten genom förordning ändras till tjänster som biträdande utmättningsman.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om indrivning av skatter och avifter i utsökningsväg**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 6 § 3 och 4 mom., 9 § 1 och 3 mom. samt 10 § 2 och 4 mom. lagen den 29 juni 1961 om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61), dessa lagrum sådana de lyder i lag av den 14 januari 1983 (47/83), som följer:

6 §

Vid utsökning av skatter och avgifter som avses i beskattningsslagen (482/58) tillämpas i fråga om ordinarie slutlig skatt och avgifter de begränsningar som anges i 2 mom., om ändring i skatten eller avgiften har sökts genom skatteanmärkning eller skattebesvär eller om rättelse har yrkats och skattebesvären eller rättelseyrkandet har anförts inom 60 dagar från den dag då skatten eller avgiften förföll till betalning. I fråga om andra skatter och avgifter enligt beskattningsslagen och debiterade omsättningsskatter enligt lagen angående omsättningsskatt tillämpas de begränsningar som anges i 2 mom., om ändring i beskattningen har sökts genom skattebesvär eller om rättelse har yrkats inom 30 dagar från den dag då skatten förföll till betalning. Uppbärs skatten eller avgiften i flera rater, räknas de ovan nämnda tiderna från förfallodagen för den första raten.

Begränsningarna gäller tills det beslut som har givits med anledning av ändringssökande har vunnit laga kraft. Beträffande beslut som angår skatteanmärkning eller rättelse gäller begränsningarna, om ändring har sökts i beslutet genom besvär inom 60 dagar från den dag då beslutet rörande skatteanmärkning gavs eller från den dag då den skattskyldige fick del av beslutet om rättelse. Verkställigheten kan fullföljas trots att den som har begärt utsökning har sökt ändring.

9 §

En myndighet som behandlar ordinarie besvär eller grundbesvär som gäller fastställande eller debitering av en fordran, eller ett rättelseyrkande som gäller beskattning eller förskottsuppbörd kan, om skäl därtill yppar sig, helt eller till någon del förbjuda utsökning av

fordran eller förordna att utsökningen skall avbrytas.

Ansökan om avbrytande av verkställighet skall göras skriftligen. Den skall riktas till utmätningsmannen, och till den skall fogas en av utmätningsmannen bestyrkt avskrift av utmätningsprotokollet samt ett intyg om att besvär över fastställandet eller debiteringen av en fordran eller rättelse som grundar sig på gäldenärens rättelseyrkande och som gäller beskattning eller förskottsuppbörd är anhängiga, eller besvärsskriften och de handlingar som ändringssökanden åberopar.

10 §

Ett förordnande om förbud mot eller avbrytande av utsökning är, om inte den myndighet som nämns i 9 § 1 mom. bestämmer annat, i kraft till dess besvären eller grundbesvären har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Ett förordnande som har getts i samband med rättelse som rör beskattning eller förskottsuppbörd gäller, om ändring i rättelsebeslutet har sökts genom besvär inom den tid som nämns i 6 § 4 mom. Verkställigheten kan fullföljas trots att den som har begärt utsökning har sökt ändring. Då tre månader har förflutit från det beslutet gavs, skall verkställigheten även annars fullföljas, om inte den betalningsskyldige visar att han inom stadgad tid har sökt ändring i beslutet eller att den stadgade tiden inte har löpt ut.

En myndighet som behandlar ordinarie besvär eller grundbesvär kan förordna sin ordförande eller en ledamot eller föredragande att handlägga och avgöra ansökningar om förbud

mot eller avbrytande av utsökning. Ankommer behandlingen av ärendet på skattenämnden eller länsfattensnämnden, får också skattebyrån eller länsfattensverket besluta att utsökningen skall förbjudas eller avbrytas. Skattebyrån eller

länsfattensverket avgör ansökan, om den hänförs till en ansökan om rättelse som skall avgöras av skattebyrån eller länsfattensverket.

Denna lag träder i kraft den

199 .

2.

Lag

om ändring av utsökningslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i utsökningslagen 1 kap. 14 §, sådant detta lagrum lyder i lag av den 18 maj 1973 (389/73),

ändras 1 kap. 2 § 3 mom. och 12 § 1 mom. samt 3 kap. 18 § och 21 § 2 mom., dessa lagrum sådana de lyder, 1 kap. 2 § 3 mom. i lag av den 14 december 1984 (867/84), 1 kap. 12 § 1 mom. och 3 kap. 21 § 2 mom. i nämnda lag av den 18 maj 1973 samt 3 kap. 18 § i lag av den 27 november 1987 (897/87), samt

fogas till 3 kap. en ny 38 § och i stället för 25 § som utelämnats ur 6 kap. genom nämnda lag av den 27 november 1987 en ny 25 § som följer:

1 kap.

Om utsökningsmyndigheterna

2 §

Utmätningssmannen biträds i utsökningsärenden av en biträdande utmätningssman. Utmätningssmannen kan vid behov ålägga även en annan tjänsteman som är underställd honom att utföra ett enskilt verkställighetsuppdrag. För tjänstemannen gäller då vad som stadgas om biträdande utmätningssman. Utmätningssmannen kan dessutom vid behov ålägga en tjänsteman som är underställd honom att utfärda ett indrivningskvitto på utmätningssmannens eller en biträdande utmätningssmans vägnar samt att vara sådant vittne som nämns i 10 §.

12 §

Överexekutorn skall se till att underlydande utsökningsmyndigheter fullgör sina uppgifter på behörigt sätt.

3 kap.

Allmänna stadganden om verkställighet av domar och utslag

18 §

Andra beslut i utsökningsmål verkställs trots besvär. Ett beslut genom vilket någon har dömts till böter eller att betala vite får dock inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft. Utan hinder av vad som stadgas ovan får egendom utmätas för indrivning av vite, men utmätt egendom får inte säljas förrän beslutet har vunnit laga kraft.

21 §

Verkställighet skall sökas skriftligen hos överexekutorn. Hos en utmätningssman söks verkställighet muntligen eller skriftligen eller med hjälp av automatisk databehandling enligt vad som stadgas genom förordning. Gäller ansökan verkställighet av ett beslut som nämns i 1 § 1 mom. 7 punkten, skall i den uppges det stadgande som ligger till grund för sökandens rätt att erhålla verkställighet enligt denna lag.

Till ansökan skall fogas den handling på vilken verkställigheten grundas. Ansökningar och handlingar i utsökningsärenden får sändas till överexekutorn och utmätningsmannen per post på det sätt som stadgas om sändande av handlingar till statens förvaltningsmyndigheter. Den vinnande parten skall tillställa utmätningsmannen det verkställighetsförordnande som överexekutorn har meddelat.

38 §

Om av en fordran som skall indrivas i utsökningsväg efter delbetalning återstår ett belopp som är mindre än det som anges i förordning, får utmätningsmannen avstå från

indrivningen och anteckna ärendet som slutbehandlat.

6 kap.

Om redovisning och fördelning av vad till följd av utmätning influtit

25 §

När en överbetalning till utmätningsmannen är mindre än det belopp om vilket stadgas genom förordning, behöver den inte återbäras till betalaren. En överbetalning som inte har återburits inkomstförs hos staten.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag

om ändring av lagen om utsökningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 14 december 1984 om utsökningsväsendet (866/84) 3 § 1 mom. samt 4 § och mellanrubriken före 4 § som följer:

3 §

Lokala utsökningsmyndigheter är stadsfogdeämbetet och länsmannen. Stadsfogdeämbete i Helsingfors stad är exekutionsverket. Stadsfogdeämbetet är också verksamt som den myndighet som verkställer utslag i brottmål. Om den lokala utsökningsmyndigheten i landskapet Åland stadgas särskilt.

Tjänster

4 §

Vid ett stadsfogdeämbete kan finnas tjänster som förste stadsfogde och stadsfogde. Vid

Helsingfors exekutionsverk finns en tjänst som ledande stadsfogde.

Chef för stadsfogdeämbetet är en stadsfogde. Finns det vid ämbetet flera än en stadsfogde, är förste stadsfogden chef för ämbetsverket. Den ledande stadsfogden är chef för Helsingfors exekutionsverk.

Om tjänsterna som länsman och biträdande länsman stadgas särskilt.

Om de övriga tjänsterna vid stadsfogdeämbetena och om motsvarande tjänster i länsmansdistrikten stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag**om ändring av lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 december 1979 om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland (898/79)
4 § samt
ändras lagens 1, 2 och 3 §§, av dessa lagrum 2 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av
den 13 juni 1986 (471/86), som följer:

1 §

Lokal utsökningmyndighet och myndighet
som verkställer utslag i brottmål i landskapet
Åland är ett landskapsfogdeämbete, som lyder
under justitieministeriet.

2 §

Utmättningsman i landskapet Åland är land-
skapsfogden.

Landskapsfogden bistås av en biträdande
utmättningsman. Den biträdande utmättnings-
mannen är också stämningssman.

3 §

Vid landskapsfogdeämbetet finns en tjänst
som landskapsfogde. Om de övriga tjänsterna
vid landskapsfogdeämbetet stadgas genom för-
ordning.

Chef för landskapsfogdeämbetet är land-
skapsfogden.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Helsingfors den 14 juni 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Justitieminister *Hannele Pokka*

1.

Lag

om ändring av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 6 § 3 och 4 mom., 9 § 1 och 3 mom. samt 10 § 2 och 4 mom. lagen den 29 juni 1961 om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61), dessa lagrum sådana de lyder i lag av den 14 januari 1983 (47/83), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Vid utsökning av skatter och avgifter som avses i beskattningslagen (482/58) tillämpas i 2 mom. stadgade begränsningar, om ändring i den ordinarie beskattningen sökts genom skatteanmärkning hos *prövningsnämnden* eller genom besvär hos *länsrätten* eller om *skatterättelse yrkats hos skattnämnden eller länskattnämnden* och besvären eller rättelseyrkandet har anförts inom 60 dagar från den dag då *prövningsnämndens* meddelande om besvärstidens början har anslagits enligt 93 § beskattningslagen.

Begränsningarna gäller tills beslut med anledning av ändringssökandet har vunnit laga kraft. Beträffande beslut som angår *skatte rättelse* gäller begränsningarna, om ändring sökts i beslutet inom 60 dagar från den dag då den skattskyldige fick del av beslutet. Att den som begärt utsökning har sökt ändring hindrar inte att verkställigheten fullföljs.

9 §

Myndighet som handlägger ordinarie besvär, grundbesvär eller skatterättelse som rör fastställande eller debitering av fordran kan, om skäl därtill yppar sig, helt eller till någon del

Vid utsökning av skatter och avgifter som avses i beskattningslagen (482/58) tillämpas *i fråga om ordinarie slutlig skatt och avgifter* de begränsningar som anges i 2 mom., *om ändring i skatten eller avgiften* har sökts genom skatteanmärkning eller *skattebesvär* eller *om rättelse* har yrkats och *skattebesvären* eller *rättelseyrkandet* har anförts inom 60 dagar från den dag då *skatten eller avgiften förföll till betalning*. *I fråga om andra skatter och avgifter enligt beskattningslagen och debiterade omsättningsskatter enligt lagen angående omsättningsskatt tillämpas de begränsningar som anges i 2 mom., om ändring i beskattningen har sökts genom skattebesvär eller om rättelse har yrkats inom 30 dagar från den dag då skatten förföll till betalning. Uppbärs skatten eller avgiften i flera rater, räknas de ovan nämnda tiderna från förfalldagen för den första raten.*

Begränsningarna gäller tills det beslut som har givits med anledning av ändringssökande har vunnit laga kraft. Beträffande beslut som angår *skatteanmärkning* eller *rättelse* gäller begränsningarna, om ändring har sökts i beslutet genom besvär inom 60 dagar från den dag då *beslutet rörande skatteanmärkning gavs* eller från den dag då den skattskyldige fick del av beslutet *om rättelse*. Verkställigheten kan fullföljas trots att den som har begärt utsökning har sökt ändring.

9 §

En myndighet som behandlar ordinarie besvär eller grundbesvär som gäller fastställande eller debitering av en fordran, *eller ett rättelseyrkande som gäller beskattning eller för-*

Gällande lydelse

förbjuda utsökning av fordran eller förordna att utsökningen skall avbrytas.

Ansökan om avbrytande av verkställighet skall göras skriftligt. Den riktas till utmätningsmannen, och därtill skall fogas av utmätningsmannen bestyrkt avskrift av utmätningsprotokollet samt intyg över att besvär rörande fastställandet eller debiteringen av fordran eller skatterättelse som grundar sig på gäldenärens rättelseyrkande är anhängiga, eller besvärsskriften och de handlingar som ändringssökanden åberopar.

Förordnande om förbud mot eller avbrytande av utsökning är, såvida den myndighet som avses i 9 § 1 mom. inte annorlunda bestämmer, i kraft till dess besvären eller grundbesvären avgjorts genom laga kraft vunnet beslut. Förordnande som getts i samband med skatterättelse gäller, om i beslutet över skatterättelsen har sökts ändring genom besvär inom den tid som nämns i 6 § 4 mom. Att den som begärt utsökning har sökt ändring hindrar inte att verkställigheten fullföljs. Då tre månader förflutit från det beslutet gavs, skall verkställigheten även annars fullföljas, om inte den betalningsskyldige visar att han inom stadgad tid har sökt ändring i beslutet eller att den stadgade tiden inte ännu har löpt ut.

Myndighet som handlägger ordinarie besvär eller grundbesvär kan förordna sin ordförande, ledamot eller föredragande att handlägga och avgöra ansökningar om förbud mot eller avbrytande av utsökning. Ankommer handläggningen av ärendet på skattenämnden eller länsskattenämnden, kan också vederbörande skattebyrå eller länsskatteverk fatta beslut om förbud mot eller avbrytande av utsökningen.

Föreslagen lydelse

skottsuppbörd kan, om skäl därtill yppar sig, helt eller till någon del förbjuda utsökning av fordran eller förordna att utsökningen skall avbrytas.

Ansökan om avbrytande av verkställighet skall göras skriftligen. Den skall riktas till utmätningsmannen, och till den skall fogas en av utmätningsmannen bestyrkt avskrift av utmätningsprotokollet samt ett intyg om att besvär över fastställandet *eller debiteringen* av en fordran eller rättelse som grundar sig på gäldenärens rättelseyrkande och *som gäller beskattning eller förskottsuppbörd* är anhängiga, eller besvärsskriften och de handlingar som ändringssökanden åberopar.

10 §

Ett förordnande om förbud mot eller avbrytande av utsökning är, om inte den myndighet som nämns i 9 § 1 mom. bestämmer annat, i kraft till dess besvären eller grundbesvären har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Ett förordnande som har getts i samband *med rättelse som rör beskattning eller förskottsuppbörd* gäller, om ändring i *rättelsebeslutet* har sökts genom besvär inom den tid som nämns i 6 § 4 mom. Verkställigheten kan fullföljas trots att den som har begärt utsökning har sökt ändring. Då tre månader har förflutit från det beslutet gavs, skall verkställigheten även annars fullföljas, om inte den betalningsskyldige visar att han inom stadgad tid har sökt ändring i beslutet eller att den stadgade tiden inte har löpt ut.

En myndighet som behandlar ordinarie besvär eller grundbesvär kan förordna sin ordförande eller en ledamot eller föredragande att handlägga och avgöra ansökningar om förbud mot eller avbrytande av utsökning. Ankommer behandlingen av ärendet på skattenämnden eller länsskattenämnden, får också skattebyrån eller länsskatteverket besluta att utsökningen skall förbjudas eller avbrytas. *Skattebyrån eller länsskatteverket avgör ansökan, om den hänförs till en ansökan om rättelse som skall avgöras av skattebyrån eller länsskatteverket.*

Denna lag träder i kraft den 199 .

2.

Lag**om ändring av utsökningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i utsökningslagen 1 kap. 14 §, sådant detta lagrum lyder i lag av den 18 maj 1973 (389/73),

ändras 1 kap. 2 § 3 mom. och 12 § 1 mom. samt 3 kap. 18 § och 21 § 2 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 1 kap. 2 § 3 mom. i lag av den 14 december 1984 (867/84), 1 kap. 12 § 1 mom. och 3 kap. 21 § 2 mom. i nämnda lag av den 18 maj 1973 samt 3 kap. 18 § i lag av den 27 november 1987 (897/87), samt

fogas till 3 kap. en ny 38 § och i stället för 25 § som utelämnats ur 6 kap. genom nämnda lag av den 27 november 1987 en ny 25 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Om utsökningsmyndigheterna

2 §

Utmättningsman biträds i utsökningsärende av biträdande utmättningsman. *Innehavarna av exekutionsbiträdesbefattningar är biträdande utmättningsmän.* Utmättningsmannen kan vid behov förordna annan honom underställd tjänste- eller befattningshavare att utföra enskilt verkställighetsuppdrag. Om tjänste- eller befattningshavare gäller då vad som är stadgat om biträdande utmättningsman. Utmättningsmannen kan vid behov förordna en honom underställd tjänste- eller befattningshavare att utfärda indrivningskvitto på utmättningsmannens eller en biträdande utmättningsmans vägnar samt att vara sådant vittne som nämns i 10 §.

Utmättningsmannen biträds i utsökningsärenden av en biträdande utmättningsman. Utmättningsmannen kan vid behov ålägga även en annan tjänsteman som är underställd honom att utföra ett enskilt verkställighetsuppdrag. För tjänstemannen gäller då vad som stadgas om biträdande utmättningsman. Utmättningsmannen kan dessutom vid behov ålägga en tjänsteman som är underställd honom att utfärda ett indrivningskvitto på utmättningsmannens eller en biträdande utmättningsmans vägnar samt att vara sådant vittne som nämns i 10 §.

12 §

Överexekutor skall tillse, att underlydande utsökningsmyndigheter behörigen fullgöra sina tjänsteåligganden. *Finner överexekutor att utmättningsman eller exekutionsbiträde underlåtit åtgärd som är stadgad till bevarande av parts rätt eller ställd säkerhet, eller eljest gjort sig skyldig till försummelse eller fel i utsökningsärende, äger överexekutor rätt att meddela den skyldige varning eller döma honom till böter eller till skiljande från utövning av tjänsten för en tid av högst tre månader. Anses den skyldige förtjäna strängare straff eller är saken av den art att utredning vid domstol erfordras, skall*

12 §

Överexekutorn skall se till att underlydande utsökningsmyndigheter *fullgör sina uppgifter på behörigt sätt.*

Gällande lydelse

överexekutor vidtaga åtgärder för väckande av åtal, och må han, om skäl därtill är, tills vidare avhålla vederbörande från tjänstens utövning.

14 §

Innan utmättningsman eller exekutionsbiträde begynner utöva sin tjänst eller befattning, skall han avlägga stadgad tjänsteed, såframt han icke redan tidigare avlagt sådan ed.

Föreslagen lydelse

14 §

(Upphävs)

3 kap.

Allmänna stadganden om verkställighet av domar och utslag

18 §

Annat beslut i utsökningsmål verkställs trots besvär. Ett beslut, genom vilket någon har dömts till böter eller att betala vite eller genom vilket en utmättningsman eller biträdande utmättningsman har dömts till skiljande från utövning av tjänsten, får dock inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft. Utan hinder av vad som stadgas ovan får egendom utmätas för indrivning av vite, men utmätt egendom får inte säljas förrän beslutet har vunnit laga kraft.

18 §

Andra beslut i utsökningsmål verkställs trots besvär. Ett beslut genom vilket någon har dömts till böter eller att betala vite får dock inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft. Utan hinder av vad som stadgas ovan får egendom utmätas för indrivning av vite, men utmätt egendom får inte säljas förrän beslutet har vunnit laga kraft.

21 §

Verkställighet skall sökas hos överexekutor skriftligen och hos utmättningsman antingen muntligen eller skriftligen. Ansökan skall likväl alltid göras skriftligen, då den gäller verkställighet av beslut som avses i 1 § 1 mom. 7 punkten, och i ansökan skall angivas på vilket stadgande sökandens rätt att erhålla verkställighet i den ordning denna lag stadgar grundar sig. I samband med ansökan skall den handling ingivas på vilken verkställigheten grundas. Ansökningar och handlingar i utsökningsärenden får översändas till överexekutor och utmättningsman med posten på sätt om översändande av handlingar till statens förvaltningsmyndigheter är stadgat. Den vinnande parten ankommer att befordra av överexekutor meddelat verkställighetsförordnande till utmättningsmannen.

Verkställighet skall sökas skriftligen hos överexekutorn. Hos en utmättningsman söks verkställighet muntligen eller skriftligen eller med hjälp av automatisk databehandling enligt vad som stadgas genom förordning. Gäller ansökan verkställighet av ett beslut som nämns i 1 § 1 mom. 7 punkten, skall i den uppges det stadgande som ligger till grund för sökandens rätt att erhålla verkställighet enligt denna lag. Till ansökan skall fogas den handling på vilken verkställigheten grundas. Ansökningar och handlingar i utsökningsärenden får sändas till överexekutorn och utmättningsmannen per post på det sätt som stadgas om sändande av handlingar till statens förvaltningsmyndigheter. Den vinnande parten skall tillställa utmättningsmannen det verkställighetsförordnande som överexekutorn har meddelat.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §

Om av en fordran som skall indrivas i utsökningsväg efter delbetalning återstår ett belopp som är mindre än det som anges i förordning, får utmätningssmannen avstå från indrivningen och anteckna ärendet som slutbehandlat.

6 kap.

**Om redovisning och fördelning av vad till följd
av utmätning influtit**

25 §

När en överbetalning till utmätningssmannen är mindre än det belopp om vilket stadgas genom förordning, behöver den inte återbäras till betalaren. En överbetalning som inte har återburits inkomstförs hos staten.

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

3.

Lag**om ändring av lagen om utsökningsväsendet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 december 1984 om utsökningsväsendet (866/84) 3 § 1 mom. samt 4 § och mellanrubriken före 4 § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Lokala utsökningsmyndigheter är stadsfogdeämbetet och länsmannen. Stadsfogdeämbete och *verkställare av utslag i brottmål* i Helsingfors stad är exekutionsverket. Om lokal utsökningsmyndighet i landskapet Åland är stadgat särskilt.

Föreslagen lydelse

3 §

Lokala utsökningsmyndigheter är stadsfogdeämbetet och länsmannen. Stadsfogdeämbete i Helsingfors stad är exekutionsverket. *Stadsfogdeämbetet är också verksamt som den myndighet som verkställer utslag i brottmål.* Om den lokala utsökningsmyndigheten i landskapet Åland stadgas särskilt.

Tjänster och befattningar

4 §

Vid stadsfogdeämbete kan finnas *en tjänst* som förste stadsfogde *med grundlön*, stadsfogdetjänster med grundlön och *extraordinarie stadsfogdebefattningar*. Vid Helsingfors exekutionsverk kan finnas en tjänst som ledande stadsfogde *med grundlön*. Chef för stadsfogdeämbetet är en stadsfogde. Finns det vid ämbetet två eller flera stadsfogdar, är förste stadsfogden chef för ämbetet. Den ledande stadsfogden är chef för Helsingfors exekutionsverk.

Om befattningar som länsman och biträdande länsman i *länsmansdistrikt* är stadgat särskilt.

Vid stadsfogdeämbete kan därjämte finnas tjänster som avdelningschef, byråchef, biträdande byråchef, notarie, kansliföreståndare, registrator, biträdande registrator, bokförare, biträdande bokförare, arkivarie och biträdande arkivarie samt befattningar som exekutionsbiträde, avdelningssekreterare, byråsekreterare, kanslist, kassör, byråanställd, biträdande kanslist, maskinskrivare, byråbiträde, expeditjonsvakt och vaktmästare. I länsmansdistrikt kan finnas befattningar som motsvarar ovan angivna tjänster och befattningar.

Tjänster

4 §

Vid ett stadsfogdeämbete kan finnas tjänster som förste stadsfogde *och* stadsfogde. Vid Helsingfors exekutionsverk *finns* en tjänst som ledande stadsfogde.

Chef för stadsfogdeämbetet *är* en stadsfogde. Finns det vid ämbetet *flera än en stadsfogde*, är förste stadsfogden chef för ämbetsverket. Den ledande stadsfogden är chef för Helsingfors exekutionsverk.

Om *tjänsterna* som länsman och biträdande länsman stadgas särskilt.

Om de övriga tjänsterna vid stadsfogdeämbeten och om motsvarande tjänster i länsmansdistrikten stadgas genom förordning.

Gällande lydelse

Vid stadsfogdeämbete och i länsmansdistrikt kan även finnas extraordinarie befattningshavare och tillfälliga funktionärer samt personal i arbetsavtalsförhållande.

Föreslagen lydelse

_____

Denna lag träder i kraft den
199 .

_____

4.

Lag**om ändring av lagen om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 december 1979 om landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland (898/79)
 4 § samt
ändras lagens 1, 2 och 3 §§, av dessa lagrum 2 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av
 den 13 juni 1986 (471/86), som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lokal utskökningsmyndighet i landskapet Åland är ett landskapsfogdeämbete, som är underställt justitieministeriet.

2 §

Utmättningsman i landskapet Åland är landskapsfogden. *Angående landskapsfogden gäller vad om länsman i egenskap av utmättningsman är stadgat.*

Landskapsfogden bistås av exekutionsbiträde. Exekutionsbiträde är även stämmningsman.

Såvida annat ej följer av denna lag eller med stöd av den givna förordning, tillämpas på landskapsfogden vad om verkställare av utsköknings ännorstädes är stadgat.

3 §

Vid landskapsfogdeämbetet finns en landskapsfogdetjänst med *grundlön*. Vid landskapsfogdeämbetet kan därjämte finnas en kansliförreståndartjänst samt exekutionsbiträdes-, kanslist-, biträdande kanslist- och byråbiträdesbefattningar.

Vid landskapsfogdeämbetet kan även finnas extraordinarie befattningshavare och tillfälliga funktionärer samt personal i arbetsavtalsförhållande.

Chef för landskapsfogdeämbetet är landskapsfogden.

4 §

Exekutionsbiträde vid landskapsfogdeämbetet kan förordnas att handha uppgiften såsom bisyssla. För uppgiften erlägges härvid arvode, som fastställs särskilt för sig.

Föreslagen lydelse

1 §

Lokal utskökningsmyndighet och *myndighet som verkställer utslag i brottmål* i landskapet Åland är ett landskapsfogdeämbete, som lyder under justitieministeriet.

2 §

Utmättningsman i landskapet Åland är landskapsfogden.

Landskapsfogden bistås av en *biträdande utmättningsman*. Den *biträdande utmättningsmannen* är också stämmningsman.

3 §

Vid landskapsfogdeämbetet finns en tjänst som landskapsfogde. *Om de övriga tjänsterna vid landskapsfogdeämbetet stadgas genom förordning.*

Chef för landskapsfogdeämbetet är landskapsfogden.

4 §

(Upphävs)

Denna lag träder i kraft den

199 .

Förordning om ändring av utsökningsförordningen

På föredragning av justitieministern
fogas till utsökningsförordningen av den 31 oktober 1896 en ny 4 § i stället för den 4 § som upphävts genom förordning av den 20 december 1985 (1017/85) samt en nyt 37 § som följer:

4 §

Justitieministeriet kan besluta att utmätningsmännens och exekutionsbiträdenas bokföring av utsökningsärenden skall ske med hjälp av automatisk databehandling. Om bokföringen gäller i tillämpliga delar vad som i denna förordning stadgas om bokföring av utsökningsärenden.

Har ett beslut enligt 1 mom. meddelats, kan justitieministeriet bevilja sökanden tillstånd att begära utmätning så att de uppgifter som behövs i utsökningsansökan tillställs utmätningsmannen med hjälp av automatisk databehandling. Utmätningmannens redovisningar och meddelanden till sökanden får göras med hjälp av automatisk databehandling. I stället för indrivningskvitto kan sökanden tillställas en särskild redovisningsspecifikation.

37 §

En verkställighetshandling som gäller en sådan obetydlig återstående fordran som avses i 3 kap. 38 § utsökningslagen får returneras till sökanden utan att andra åtgärder behöver vidtas om beloppet av denna fordran är mindre än 20 mark.

En sådan obetydlig överbetalning som avses i 6 kap. 25 § utsökningslagen behöver inte återbäras till betalaren, om den är mindre än 20 mark.

Denna förordning träder i kraft den
199 .

Förordning

om ändring av förordningen om verkställighet av bötestraff

På föredragning av justitieministern

ändras 23 b § 1 mom. förordningen den 23 maj 1969 om verkställighet av bötestraff (321/69), sådant det lyder i förordning av den 18 juni 1981 (444/81), som följer:

23 b §

Är en fordran eller en utestående del därav mindre än 20 mark, får länsstyrelsen eller justitieministeriet avstå från verkställigheten.

Denna förordning träder i kraft den 199 .

